

партата до днесъ, въ сравнение съ тази война, всичкитѣ други, безусловно, заематъ второстепенно мѣсто.

Франция биде разбита, защото тя забрави, че ако Бонапартъ отмъсти за Розбахъ, то пруситѣ не забравиха Иена . . . . .; и може смѣло да се твърди, че отъ тогава до 1870 год., германскиятъ милитаризъмъ е съумѣлъ да се възползува до толкова отъ стратегията на Наполеона, до колкото Наполеонъ се е възползувалъ отъ методитѣ на Фридриха Великий.

Но, слава на тѣзи — побѣдители или побѣдени — които умѣятъ да дадатъ такива велики примѣри! Слава на тѣзи, които сж пролѣли кръвта си всрѣдъ тѣзи грандиозни битви: мъртвитѣ не знаятъ поражение; тѣ сж отдали душата си на Бога и Отецеството, за да побѣдятъ; това е то всичко, което сж могли да сторятъ тѣзи славни герои!

Когато една нация е напълно възмъжала; когато нейнитѣ офицери и войници не отстъпватъ прѣдъ картечницитѣ и умѣятъ да прѣзиратъ всичкитѣ орждия, които човѣшкия умъ е изнамѣрилъ за изтрѣблението на човѣка; когато постоянноувеличивающето се съревнование съ жадность ги тласка все на прѣдъ и на прѣдъ, тогава не е срамно ако тѣ бждатъ разбити поради грѣшкитѣ на нѣкои генерали, или пъкъ поради несъвършенство на организацията; позорътъ тогава не може да падне, освѣнъ само върху главитѣ на тѣзи, които сж се нагърбили, безъ да бждатъ достойни, съ изпълнението на дѣла, за които най-малко сж били подготвени; тукъ е границата, отъ кждѣто изчезва позора и отъ кждѣто се започва прѣстѣплението!

И нека си го изповѣдаме, нека си го признаемъ, другари, че това прѣстѣпление започва не въ военно врѣме, нито на бойното поле, когато ние виждаме своитѣ атаки отблжснати, своитѣ колони да отстъпватъ,